

Til beslutningsforslag nr. B 51. Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 28. februar 2007

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om gratis og økologisk sund mad i skoler og daginstitutioner

[af Per Clausen (EL) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 30. november 2006 og var til 1. behandling den 12. januar 2007. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 4 møder.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at børnenes mad i dag betales af forældrene, og partierne kan derfor ikke se nogen grund til at indføre skatteyderbetalte madordninger.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti synes, at madordninger bør etableres og finansieres lokalt med afsæt i lokale ønsker og ved inddragelse af forældre, børn, lærere og pædagoger. Det er den bedste måde til at sikre den lokale opbakning og forankring og det nødvendige engagement. Det må være op til de involverede at beslutte, hvordan ordningerne skal fungere i kommunerne og på de enkelte institutioner. Kommuner, dagtilbud og skoler kan få rådgivning om etablering af madordninger. Statens rolle er at sikre, at informationen om, hvad der er sundt og godt, er til rådighed. Og den in-

formation tilbydes af Fødevestyrelsens Alt om kost-rejsehold.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti mener, at økologipakken i det nye landdistriktsprogram 2007-2013, som består af en række tilskudsordninger til fremme af initiativer inden for økologisektoren, vil bidrage til afsætningsfremme og kvalitet og dermed betyde en markant styrkelse af økologien i Danmark.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at overvægt er et stort samfundsproblem. 2 ud af 5 børn er i dag overvægtige, og fedmerelaterede sygdomme har overhalet rygning som dødsårsag. Gode kostvaner fra en tidlig alder er afgørende for at komme fedmeepidemien til livs. Det er ansvarsforflygtigelse, hvis man bare siger, at børns kost er et forældreansvar, og at det ikke er noget, samfundet skal blande sig i, uden at tænke på, hvad konsekvenserne af denne holdning er. Socialdemokratiet påtager sig gerne ansvar.

Socialdemokratiet har i sit finanslovudspil afsat 750 mio. kr., der netop skal sikre et gratis måltid mad til alle børn i vuggestuer og børnehaver. Dette har Socialdemokratiet således finansieret, og det er fra indeværende år. Indtil videre har Socialdemokratiet i det finanslovsforslag, Socialdemokratiet fremlagde i efteråret 2006, afsat 50 mio. kr. til at understøtte, at endnu flere kommuner kan komme i gang med at etablere skolemadsordninger, hvor der er en lille egenbetaling. På sigt ønsker Socialdemokratiet, ligesom Enhedslisten ønsker det, at også skolemad bliver

Bet. o. f. t. beslutn. vedr. mad i skoler og daginstitutioner

gratis, men da Socialdemokratiet ikke har skolemad fuldt finansieret i finanslovsudspillet, stemmer Socialdemokratiet ikke for beslutningsforslaget, som ikke adskiller institutioner og skoler.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget er enige med Enhedslisten i, at der bør etableres sunde og gerne økologiske madordninger i alle skoler og daginstitutioner i Danmark som et vigtigt led i en indsats mod fedmeepidemien. Samtidig bør der også være fokus på motion i daginstitutions- og skoleregi, så børn får mindst 1 times motion om dagen.

Fedme har udviklet sig til en folkesygdom i Danmark, og der er en markant social skævhed i fedmeproblemet. Der er således langt flere overvægtige børn blandt socialt dårligt stillede end blandt socialt velstillede børn. Derfor mener Det Radikale Venstre, at man allerede fra de tidligste år skal lære børn sundere bevægelsesmønstre og kostvaner.

Stort set alle børn er i vuggestue, børnehave eller skole, fra de er 1 år, til de er 16 år, i mere end halvdelen af deres vågne timer. De spiser mindst et hovedmåltid og op til flere mellemmåltider, mens de er i offentlig pasning eller skole. Derfor ønsker Det Radikale Venstre, at der etableres madordninger i alle skoler og daginstitutioner. Madordningerne skal inddrages i skolernes undervisning, så børnene, samtidig med at de laver mad, lærer om sund kost og livsstil, lærer at læse opskrifter, at måle og veje og lærer at drive madordningerne som en lille virksomhed på skolen m.m. Madordninger kan med fordel indgå i et partnerskab med de lokale handlende.

Madordningerne skal være gratis for de børn, som har friplads i daginstitutionerne. Samme kriterier skal gælde for folkeskolen. Som hovedregel skal madordningerne dog betales af forældrene, for det er forældrenes ansvar, at børnene får en sund og god kost.

Staten skal bistå kommunerne med etablering af madordningerne, med at udvikle undervisningsmaterialer og koncepter og med at sikre erfaringsopsamling, forskning og formidling af viden. Der bør efter Det Radikale Venstres opfattelse afsættes en statslig pulje på 200 mio. kr. om året til etablering af køkkener m.v. i vuggestuer, børnehaver, aldersintegrerede institutioner og skoler, indtil alle køkkener er etableret. Fripladserne i madordningerne for daginstitutioner og skoler finansieres over kommunernes bloktilskud, jf. Det Radikale Venstres forslag til finanslov for 2007.

Selvom Det Radikale Venstre således langt hen ad vejen kan støtte intentionerne med forslaget, kan partiet alligevel ikke stemme for det, fordi Enhedslisten mener, at madordninger skal være gratis for alle, ligesom Enhedslisten heller ikke anviser finansiering af forslaget.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Jens Kirk (V) Karsten Nonbo (V) Torsten Schack Pedersen (V) nfm.d. Inger Beinov Støjberg (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Christian H. Hansen (DF) fmd. Mia Falkenberg (DF)

Allan Niebuhr (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Kirsten Brosbøl (S) Lene Hansen (S)

Mette Gjerskov (S) Bjarne Laustsen (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Glahn (RV)

Kristen Touborg (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende B 51**

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
3	1. udkast til betænkning